

Ekologisen kestävyysden toimintaperiaatteet

Ekologisen kestävyysden toimintaperiaatteet ohjaavat kaikkea AYY:n toimintaa, kuten tapahtumia, kokouksia, hankintoja ja matkustamista. Ohjeistus koskee kaikkia AYY:n toimijoita ja yhteistöitä. Sen sijaan matkustamiseen liittyvät ohjeet koskevat ensisijaisesti AYY:n hallitusta sekä työntekijöitä.

Toimintaperiaatteet päivitetään vuosittain, ja niiden toteutumisen seurannasta vastaa kestävä kehityksen sektori. Dokumentti on päivitetty viimeksi 12/2025.

1. Ruoka ja juoma

- AYY:n järjestämissä tapahtumissa, kokouksissa ja tilaisuuksissa tarjoillaan vegaanista ruokaa ja juomaa.
 - Allergioiden ja erityisruokavalioiden kohdalla linjauksesta voidaan tarvittaessa joustaa.
- Tapahtumissa, kokouksissa ja tilaisuuksissa tarjoillaan Reilun kaupan kahvia ja teetä.
- Tarjoiltavan alkoholin tulee olla ostettu Suomesta.
- Ruokahävikin määrä tulee minimoida suunnittelemalla ruoat osallistujamäärän mukaan. Mahdollisen hävikin varalle tulee tehdä suunnitelma ennen tapahtumaa.

2. Kierrätys

- AYY:n keskustoimistolla on riittävät lajittelufasilitetit vähintään sekajätteelle, biojätteelle, muovijätteelle, paperille, pahville, metallille, lasille, sekä palautettaville pulloille ja tölkeille. Haasteellisemmin kierrätettävien tavaroiden, kuten elektroniikan, kierrätyksestä huolehditaan aina asianmukaisesti.
- AYY:n tapahtumatilojen kierrätysmahdollisuuksia kehitetään.
- Käyttökelpoisesta tavarasta luovuttaessa tulee huolehtia, että tavarat päätyvät ensisijaisesti uusiokäyttöön, esimerkiksi yhteisölle tai kierrätyskeskukseen.

3. Matkustaminen

- Matkustaessa suositetaan julkista liikennettä. Raideliikennettä hyödynnetään, jos mahdollista.
- Jos julkista liikennettä ei hyödynnetä, suositetaan kimppakyytejä ja yhteiskuljetuksia.
- Lento- ja laivamatkustamista vältetään. Alle 16 tunnissa maa- ja vesiteitse saavutettaviin kohteisiin ei lennetä.
- Laivalla tai lentäen tehtyjen matkojen hinnasta lahjoitetaan 30 % ympäristötoimintaan, ja vuosittaisen lahjoituskohteen päättää AYY:n hallitus.

4. Hankinnat

- Jokaisen hankinnan kohdalla mietitään ensin, onko kyseinen hankinta todella tarpeellinen. Ensisijaisesti lainataan, vuokrataan tai hankitaan käytettynä.
- Koristeissa suositetaan kierrätysmateriaaleja, itse tekemistä ja uudelleenkäytön mahdollistamista.
- Tekstiilit hankitaan ensisijaisesti kierrätettynä. Jos tekstiilejä hankitaan uutena, tulee niiden hankinnassa huomioida ekologisuus ja eettisyys.
- Kertakäyttöastioiden hankintaa vältetään mahdollisuuksien mukaan. Jos kertakäyttöastioita käytetään, tulee ne kierrättää asianmukaisesti.
- AYY:n viestinnässä ei käytetä tekoälyllä generoitua visuaalista materiaalia.
- Kaikissa hankinnoissa tulee kiinnittää ensisijaista huomiota hankintojen koko elinkaaren ekologiseen kestävyYTEEN. Hankittavan tuotteen tulee mahdollisuuksien mukaan olla:
 - Kotimainen tai mahdollisimman lähellä valmistettu
 - Pitkäikäinen ja laadukas
 - Korjattava
 - Energiatehokas (esim. kodinkoneet ja elektroniikka)
 - Kemikaalit minimoitu (esim. puhdistusaineet)
 - Hankittu oikea määrä (esim. haalarimerkit)
 - Ympäristömerkitty (katso liite)
 - Jättemäärä minimoitu: Kierrätettävä ja uusiutuvista materiaaleista valmistettu, ei yksittäispakattu

Liite: Hankintoja ohjaavat sertifikaatit ja standardit

Ruoantuotannon sertifikaatit

Ruoantuotannon kestävyys ja oikeudenmukaisuus: Rainforest Alliance, UTZ ja Reilu kauppa

Kotimaisten kasvikset ja tuotteet: Hyvää Suomesta ja Puhtaasti kotimainen -lippumerkki

Vegaanisertifikaatit

Vegan Society Label on kansainvälisesti tunnustettu vegaaninen sertifikaatti. Merkintä takaa, ettei tuotteen missään valmistusprosessin vaiheessa ole käytetty eläinperäisiä ainesosia tai eläinkokeita.

V-Label on European Vegetarian Unionin (EVU) hallinnoima, kansainvälinen standardointijärjestelmä vegaanisten ja vegetarististen tuotteiden lisensoimiseksi. V-Label Vegan -merkitty tuote ei sisällä mitään eläinperäistä eikä sen valmistuksessa ole käytetty eläinperäisiä ainesosia tai eläinkokeita.

Ympäristösertifikaatit

Joutsenmerkki eli pohjoismainen ympäristömerkki kertoo tuotteen ja palvelun ympäristöystävällisyydestä – tuotteen turvallisuutta ja laadukkuutta unohtamatta. Se ohjaa vastuullisiin ja ympäristöystävällisiin hankintoihin.

EU-ympäristömerkki (Ecolabel) on Euroopan unionin yhteinen ympäristömerkki, joka kertoo tuotteen tai palvelun ympäristöystävällisyydestä ja laadusta.

FSC-sertifikaatilla eli kestävän metsänhoidon sertifikaatilla edistetään ympäristöystävällistä, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää metsänhoitoa. FSC sertifioi puu-, paperi- ja luonnonkumituotteita.

Kotimaisuudesta kertovat sertifikaatit

Avainlippu-merkki kertoo tuotteen tai palvelun kotimaisesta alkuperästä. Merkinnän vaatimuksena on vähintään yli 50 prosentin kotimaisuusaste.

Design from Finland -merkki viestii tuotteen tai palvelun muotoilun kotimaisesta alkuperästä sekä investoinnista suomalaiseen muotoiluun.

Energiastandardit

Euroopan energiamerkintä on EU-maissa käytetty yhtenäinen energiamerkintä, joka antaa luotettavan ja vertailukelpoisen tiedon laitteiden energiankulutuksesta.

Ekoenergia on ympäristömerkki, joka myönnetään uusiutuvista energialähteistä tuotetulle energialle.

Energy Star on energiatehokkaiden kuluttajatuotteiden kansainvälinen standardi.

Muut vastuullisuudesta kertovat sertifikaatit

Yhteiskunnallinen yritys -merkki kertoo, että yritys on perustettu yhteiskunnallista tarkoitusta varten ja sen voitosta vähintään puolet kanavoituu toiminnan kehittämiseen tai lahjoituksena määrittämäänsä hyvään tarkoitukseen. Merkin voi saada käyttöönsä yritys, joka on perustettu ratkomaan yhteiskunnallisia tai ympäristöongelmia.

Ympäristöjärjestelmät

ISO 14001 ja EMAS ympäristöjärjestelmät

Ekokompassi ja Green Office -ympäristöjärjestelmät: Ekokompassi on kevyempi, pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattu ympäristöjärjestelmä, joka pohjautuu sekä vastaaviin pohjoismaisiin ympäristöjärjestelmiin että kansainvälisiin ympäristöjohtamisen standardeihin. Green Office on toimistoille suunnattu ympäristöasioiden hallintajärjestelmä.